

[Gottschalck-Hansen.]

og jeg gentager, at jeg synes, vore arkitekter er fremragende dygtige. Når jeg rejste problemet, var det ud fra den betragtning, at man meget ofte ved offentligt byggeri foranstalter en præmiekonkurrence — det gælder også med hensyn til den højtærede ministers øvrige områder — hvor så et projekt vinder, og derefter får præmievinderen opgaven at løse; men derefter bliver arbejdet noget helt andet. Det er nærmest denne principielle betragtning, jeg på foranledning af dette lovforslag rejser. Der er ikke antydning af kritik i de bemærkninger, jeg har fremført, så måtte jeg jo slå mig selv i ansigtet. Jeg har selv været medansvarlig, og jeg tror, det er sagligt og korrekt, hvad der er sket.

Jeg ville meget gerne fra den højtærede minister have et tilsagn om militærhospitalets snarlige ibrugtagen, for det er noget, der presser sig meget stærkt på.

I øvrigt skal jeg hverken spille det høje tings medlemmers eller min egen tid med at påbegynde en diskussion med det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen om militærudgifterne. Det ville også være formålsløst, det nytter ikke, og det gavner ikke noget. Men det er ikke nok, at vi har hospitaler, vi kan helbrede mennesker på, vi må også have et land, hvor man i det hele taget kan være sig selv og ikke løbes over ende af totalitære systemer og mennesker med en anden livsanskuelse.

Undervisningsministeren (Helweg Petersen): Jeg skal heller ikke blande mig i diskussionen om de militære udgifter, men jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen, at jeg jo nok syntes, at det ærede medlem brugte lidt drastiske udtryk i forbindelse med landets situation.

Med hensyn til militærhospitalet vil jeg gerne sige, at der nu sker det, at kirurgisk afdeling pr. 1. april omdannes til ortopædisk afdeling, og det er for så vidt svaret. Denne integration vil nu skride frem rigshospitalet og militærhospitalet imellem.

I anledning af det ærede medlems bemærkninger om de ændringer, der sker, vil jeg gerne sige, at det nødvendigvis må være sådan i en tid, hvor der sker så voldsomme ændringer på alle områder, at man, når et byggeri er i gang, løbende prøver på at justere forholdene, sådan at man får dem gjort mest hensigtsmæssige, mest moderne og bedst svarende til kravene.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Kaj Andresen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om støtte til tilvejebringelse af kollegier for unge under uddannelse.

(Lovforslaget (nr. 127) findes i tillæg A. sp. 1595, fremsættelsen i tidenden sp. 4228).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Albertsen: Det vil vist være nærliggende ved første behandling af dette lovforslag at indlede med at takke den høje regering og herunder særlig de implicerede ministre, den højtærede boligminister og ressortministeren, den højtærede undervisningsminister, for forslaget om tilvejebringelse af 10.000 kollegieværelser for unge under uddannelse.

Jeg betragter lovforslaget som et væsentligt bidrag i den kulturoffensiv, vi i disse år er inde i. Vi skal jo snart have en ny teaterlov, vi har fået nye landsdelsorkestre, øgede skolebevillinger, der er stærkere interesse for litteratur, dramatik og kunst end nogen sinde før, og så sandt som kultur er vaner, er også nye boligvaner en direkte

[Albertsen.]

islæt i kulturen, og mere viden og uddannelse er vægtige kulturfremstød og vægtige bidrag i en kulturoffensiv.

Dette, at vi i stigende grad bliver opmærksom på vore hidtidige mangler, afslører vor stigende kritiske sans og skærper forhåbentlig viljen til at rette tidligere tiders forsyndelser. Et af de vægtigste bidrag i disse bestræbelser var vedtagelsen af ungdommens uddannelsesfond og dens 4 gange større beløbsramme. Dengang, i 1961, blev problemet om kollegier også i høj grad drøftet, men alene ud fra behovet for kollegiepladser eller studenterboliger. Hvis jeg husker ret, kunne man dengang, baseret på den gule betænkning, regne med et kollegiebehov på ca. 1.600 værelser i København og et par hundrede i Århus. Den store ungdomskommission fastslog, at der kun var kollegiepladser til ca. 6 pct. af samtlige studerende, men til disse skal lægges de mange andre unge under uddannelse.

Nu er der imidlertid lykkeligvis sket en hel del siden da. Der er kommet mange nye kollegier i hovedstaden, og også i enkelte af de større provinsbyer er der skabt udmærkede rammer for unge studerende. Kollegiebilledet er også blevet mere nuanceret end tidligere. Dengang man under Christian den Fjerde i 1623 lavede et kollegium, nemlig det berømte Regensen, som stadig virker som en udmærket ramme for 100 unge under uddannelse, var det alene baseret på dem, der gik på universitetet. Der er også etableret andre kollegier på initiativ af universiteterne eller i kraft af private midler, og de dækker alle et betydeligt boligbehov på meget fordelagtige lejevilkår for dem, som bor dér. Også adskillige private virksomheder har på forbilledlig måde, men uden at det har inspireret ret mange andre private virksomheder til at gøre det samme, skabt udmærkede kollegier eller studieboliger; i kraft af private gaver og tilskud har de studerende fået fine arbejds- og boligvilkår på disse steder.

Jeg føler trang til ved denne lejlighed særlig at fremhæve et betydeligt og særlig bemærkelsesværdigt initiativ, som gennem alle efterkrigsårene er udøvet af Frihedsfonden ved oprettelse af frihedskollegier rundt omkring i 6 provinsbyer samt et her i

København. Det forekommer mig, at man her på forbilledlig måde har skabt en kollegieform, der kan stå som mønster for det, man her drøfter. Der har gennem alle årene på disse kollegier været åben adgang for alle unge under uddannelse og for begge køn. I kraft af store gaver og meget gunstige betingelser, hvor ikke mindst kommunerne har vist stor forståelse, er det lykkedes at kunne fastsætte en meget lav pris for de værelser, man udlejer, og som de unge mennesker bor i. Frihedsfondens kollegieformål er smukt udtrykt i formålsparagraffen, hvori det hedder — med formandens tilladelse —:

„Kollegiets formål er at være et hjem for unge af begge køn under deres uddannelse, således at sådanne unge fra forskellige samfundslag under et fælles kollegieliv kan nå frem til den samhørighedsfølelse, der er en betingelse for en sund udvikling af demokrati og frisind. For at opnå dette bør kollegietiden være mindst 2 år.“

Jeg vil uden betænkelighed anbefale, at lignende formålsparagraffer bliver retningsgivende for de kollegier, vi efter lovforslagets vedtagelse måtte bygge.

Bortset fra Frihedsfondens kollegier og et par enkelte ungdomskollegier er flertallet af vore kollegier forbeholdt den akademiske ungdom. Det er med stor tilfredshed, jeg bemærker, at den højtærede undervisningsminister i sin fremsættelsestale understreger, at de kollegier, der skal bygges efter dette lovforslag, skal omfatte alle unge under uddannelse. For at undgå enhver tvivl herom ville jeg sætte pris på, at den højtærede minister vil klargøre dette begreb yderligere, således at man med „under uddannelse“ også forstår under lærlingeuddannelse og langvarig kursusvirksomhed.

Selv om der som nævnt er sket en hel del på dette område i de seneste år, er det alligevel et betydeligt behov, der stadig findes, og som givet i de kommende år vil stige ganske betydeligt. Derfor var det vigtigt, at vi fik ungdommens uddannelsesfond, og derfor er det foreliggende lovforslag også af betydelig værdi. Men forudsætningen for, at loven kan realiseres og udmøntes i boliger, må være, at kommunerne og de almene boligselskaber vil gøre deres sammen med

[Albertsen.]

undervisningsministeriet til at få udarbejdet planer og få stillet grunde til rådighed, og at man koordinerer dette byggeri med de byplaner, der skal udformes rundt omkring, og med andet byggeri.

Det vil også være meget værdifuldt, om private virksomheder og andre interesserede kredse, som f. eks. Frihedsfonden, vil fortsætte deres bestræbelser for at skabe tilstrækkeligt med kollegiepladser. Lovændringerne vil jo ikke afsvække mulighederne herfor, og ministerens ord herom bør understreges.

Om selve kollegieformen med visse kollektive indretninger og fælleslokaler kan jeg sige, at den efter min opfattelse er værdifuld og hensigtsmæssig for de aldersklasser, der her tænkes på. Omkostningerne ved etableringen af fælleslokalerne vil selvfølgelig ofte belaste et sådant byggeregnskab ganske betydeligt. Spørgsmålet er, om ikke placeringen af sådanne lokaler i kollegierne kan blive således, at de også kan blive udnyttet i det lokale ungdomsliv. Der er vitterligt en ganske udtalt mangel på sådanne samlingssteder, og jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet får lejlighed til at drøfte disse ting, eventuelt i samråd med den højtærede minister.

Behovet for sådanne kollegiepladser vil næsten uanset optagelsesbetingelserne være meget betydeligt. Derfor vil de respektive ledere få et ganske stort arbejde med at finde frem til den rigtige besætning af de pågældende kollegier. Jeg vil også anse det for rimeligt, hvor det drejer sig om direkte statsbyggeri, at man er opmærksom på og tilgodeser hensynet til en supplerende ledelse i form af en bestyrelse, og at man får udarbejdet retningslinjer herfor.

Behovet for kollegiepladser vil ikke alene være påvirket af de enkelte årganges størrelse, men også af den stærkt stigende interesse for og tilgang til øget uddannelse i videste forstand — altså såvel lærlingesom gymnasieuddannelse og de deraf følgende videregående studier.

Lærlingetilgangen er steget ganske betydeligt i de seneste år, ligesom realisternes og studenternes antal er forøget sammen med antallet af studerende ved de respektive universiteter og højere læreanstalter. Så

selv om de store årgange fra 1945-46 på 90.000-95.000 nu er mindsket noget, vil uddannelsesbehovet alligevel forcere interessen for kollegier ganske betydeligt.

Byggeri af denne art har haft en beskedent andel i de årlige byggekvoteer indtil nu. Derfor er det behov, man har opstillet på 10.000 boliger over en 10 års periode, utvivlsomt beskedent; men en årlig produktion på 1.000 kollegieværelser er alligevel et så betragteligt fremskridt, at blot man nogenlunde kan regne med det, tror jeg også, man fra ungdommens side vil anerkende initiativet.

Hvad finansieringen angår, forstår jeg det således, at den svarer til finansieringen ved byggeri for mindstbemidlede — dog skal der ikke ydes m²-tilskud. Det er klart, at prisdannelsen er meget afgørende, men finansieringsformen skulle da også bidrage til en rimelig pris. Jeg anerkender helt og fuldt det princip, man har nedlagt i lovforslaget og bemærkningerne hertil, at et eventuelt overskud, der måtte være til stede fra ældre kollegier, kan tænkes anvendt til nye kollegieformål eller til fondsdannelse for at forhindre urimelig forskelsbehandling mellem de nye og ældre kollegier. Man kunne ønske, at lignende muligheder var til stede ved den øvrige boligmasse.

Om omkostningerne ved et sådant byggeri i øvrigt vil jeg gerne anføre, at så vidt jeg har forstået på de erfaringer, der allerede findes med tilsvarende byggeri, er det dårlig økonomi ikke at anvende bedst mulige materialer og gøre det klart, at vedligeholdelsen i kollegier er kostbar; sliddet er enormt.

Af ministerens fremsættelsestale fremgår det, at man vil være opmærksom på en eventuel udnyttelse af kollegierne til værelsesudlejning i sommersæsonen til turister. Jeg er enig i dette synspunkt. Jeg vil kun understrege, at mulighederne herfor i den form for kollegier, der her drøftes, er helt andre, end hvor det drejer sig om studenterkollegier. Som yderpunkter i så henseende kan jeg oplyse, at vort største kollegium her i København i turistsæsonen sidste år indtjente netto så meget, at lejen for studenterne kunne nedsættes med en tredjedel. I et andet kollegium, hvor klientellet var lærlinge og studerende sammen, indtjentes

[Albertsen.]

ikke mere, end at det dækkede merudgifterne ved etableringen som hotel for turister i sæsonen.

I lovforslagets § 5 anføres, at man også kan erhverve bestående bygninger og i givet fald ombygge dem til kollegieformål. Det er en vigtig bestemmelse, som utvivlsomt — med tilstrækkelig energi og nødvendige bevillinger — kan skabe hurtige virkninger. Jeg vil i den forbindelse rejse et problem, som har relation til den aktion, et stort antal unge studerende har iværksat her i hovedstaden for at bevare vore gamle bygninger i Citykvarteret og dermed fastholde den indre bys charme og smukke træk. Vi gennemførte for et par år siden her i tinget en nyttig ændring i byplanloven for at sikre karakteristiske træk i vore gamle bydele. Forudsætningerne for at realisere disse tanker er imidlertid dels kommunalt eller privat initiativ, dels at man skattemæssigt bliver behandlet sådan, at erhvervelse af sådanne ejendomme ikke alene betragtes som et ejendomskøb, men også som et samfundsmæssigt bidrag til bevarelse af noget, som de fleste af os nødigt vil være foruden. Jeg vil henstille til den højtærede minister, at det samarbejde, der ifølge lovforslaget skal realiseres imellem de implicerede ministre, også vil omfatte den højtærede indenrigsminister med henblik på kommunale ejendomsskatter i relation til det nævnte problem.

En og anden vil over for dette initiativ måske anføre, at man ikke skal forvente andet end en ny kødannelse, som vi har det på det almindelige boligmarked i alle vore større bysamfund. Jeg deler ikke en sådan opfattelse. Vi har i de sidste fem år set en glædelig vækst i hele vor bolig- og byggeproduktion — i særlig grad i byggeriet af værksteder og fabrikker. Om denne enorme vækst i erhvervsbyggeriet fortsat kan tænkes, er vel tvivlsomt. Det er klart, at hver eneste ny arbejdsplads har krav på en acceptabel ramme; men det spørgsmål kan vel melde sig, om en del af dette byggeri ikke også har særlige skattemæssige fordele og billigere end andet kan blive etableret. Mon ikke den højtærede finansminister skulle se lidt på disse forhold?

Vi har på mange samfundsmæssige områder store mangler, som kun kan afhjælpes

gennem øget offentligt byggeri. I længden kan denne kategori ikke spises af med 10 pct. af den samlede byggeproduktion. Måske ligger der en byggereserve allerede i en del af den førnævnte andel.

Byggeri af kollegier vil som nævnt i fremsættelsestalen have store muligheder for at blive et virkelig industrialiseret byggeri i lighed med det, som for tiden præsteres i Sydjylland af de almennyttige boligsekskaber, og som også tænkes realiseret her i hovedstaden efter de planer, overborgmester Urban Hansen har nævnt. Det vil være ønskeligt, om kollegiebyggeriet kan udnytte en del af de investeringer, som er fremkommet ved de nævnte projekter, og at den produktion, vi diskuterer her, derved kan billiggøres.

Et udvalgsarbejde, som efter vort skøn gerne må blive grundigt uden at tage unødvendig lang tid, vil nok være fornødent. Jeg skal med disse ord på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til en velvillig og positiv behandling.

Dalsgaard: På venstres vegne kan jeg give tilslutning til hovedlinjen i det foreliggende lovforslag vedrørende kollegiebyggeri, hvorefter dette overflyttes fra boligministeriet til undervisningsministeriet og samtidig søges rationaliseret og forøget til gavn ikke specielt for akademikere, men for hele landets studerende ungdom. Til opfyldelse af dette formål må nødvendigvis oprettes flere kollegier i forbindelse med de forskellige skoler og undervisningsanstalter. Det drejer sig om en vigtig opgave, værdifuld både for de unge og for de forældre, hvis børn må søge uddannelse i en by langt fra hjemmet, hvor de er henvist til at leje værelser, som dels er dyre, dels vanskelige at få fat i.

Det må erkendes, at det forhåndenværende antal kollegier er utilstrækkeligt, og det voksende antal unge under uddannelse øger behovet og nødvendiggør udvidelse og tillige nybyggeri ved de uddannelsescentre, som allerede findes eller oprettes ud over landet. I denne situation må en effektivisering af statens indsats anses for betimelig, og de foreslåede udvidelser af støtteforanstaltningerne må derfor overvejes velvilligt. Samtidig vil der imidlertid fortsat være behov for og må gives plads for det private

[Dalsgaard.]

kollegiebyggeri med støtte fra legater, fonds m. m. Interessen herfor bør ikke afsvækkes, men stadig tilgodeses.

Hvorvidt de foreslåede 1.000 værelser årligt i 10 år rammer det rigtige, er vel usikkert; her udkræves måske nok en nærmere begrundelse, ligesom det må oplyses, om den beløbsramme på 10 mill. kr. årlig, som nævnes i fremsættelsen, og som betyder en fordobling i forhold til de gældende støtteforanstaltninger, er rimelig og forsvarlig under hensyn til den øjeblikkelige situation på boligmarkedet og vor finansielle situation i øvrigt; tempoet må afpasses derefter. Jeg kan være enig med det ærede medlem hr. Albertsen i, at vi bør glæde os over, at der ikke er tale om nogen kulturpause; men jeg vil gerne tilføje, at det efter min opfattelse også kan være et tegn på god kultur, at man er beskeden i sine krav, når situationen kræver det.

Ifølge vore synspunkter bør det tilstræbes, at kollegiebyggeriet nogenlunde kan hvile i sig selv og dog byde de unge en rimelig husleje. Utidig flothed ved dette byggeri må undgås, således at de forhåndenværende midler fortrinsvis udmøntes i relativt mange værelser fremfor i færre og eksklusive boliger. Derfor må vi ønske, at der fastlægges en passende standard for disse værelser, såvel hvad udstyr som størrelse og bekvemmeligheder angår. Et kollegium behøver ikke at være forsynet med et udstyr, som er baseret på, at det skal bruges til hotel i visse perioder af året. Det vil let virke fordyrende, hvis de studerende skal undvære deres værelser i relativt lang tid, og det vil sikkert være nødvendigt af hensyn til økonomien. Jeg tvivler også om, at de unge i almindelighed vil være særlig glade for en sådan ordning, men jeg indrømmer — det er allerede nævnt af det ærede medlem hr. Albertsen — at dér kan det ligge forskelligt for de forskellige kollegier.

Der kan måske være visse tvivlsspørgsmål, bl. a. vedrørende regnskaberne, som vi må se på, og dem går jeg ud fra vi kan drøfte i et kommende udvalg foruden spørgsmålet om henlæggelsen af eventuelle overskud til en fond. Jeg går ud fra, at det er tanken, at en sådan fond skal danne grundlaget for finansiering af yderligere kollegiebyggeri.

Ifølge lovforslaget fastsættes lejen af den højtærede undervisningsminister, og i bemærkningerne anføres, at det skal ske i overensstemmelse med forholdene på boligmarkedet. Vi er enige i, at der må tilstræbes en vis forretningsmæssig balance, og dette princip burde måske fastslås i selve loven. Det forekommer også rimeligt, at de unge, som får plads på et kollegium, ikke skal udgøre en privilegeret stand, der får en stor skjult understøttelse i kraft af en særlig lav leje. Støtten til de studerende bør ydes gennem de sædvanlige kanaler, således at alle har mulighed for at komme i betragtning på lige vilkår.

Det drejer sig her om en udpræget bemyndigelseslov, og lovforslaget rummer visse enkeltheder, som venstre ønsker drøftet nærmere; men jeg kan på partiets vegne give tilsagn om en positiv indstilling og velvillig behandling af lovforslaget i et kommende udvalg.

Ninn-Hansen: Det ærede medlem hr. Albertsen indledte med at sige, at dette lovforslag var udtryk for den kulturoffensiv, vi er inde i. Betegnelsen kulturoffensiv må vel forstås på den måde, at det ærede medlem er tilfreds. Det er jo ikke helt den betegnelse, man i øvrigt ofte ser anvendt i forbindelse med kultursituationen, og heller ikke helt det ordvalg, den højtærede statsminister anvendte for $\frac{3}{4}$ år siden, da han talte i Fælledparken. Jeg kan kun glæde mig over det ærede medlems tilfredshed, men måske var det bedre, hvis man kom væk fra disse lidt flotte betegnelser, der vel egentlig ikke siger så forfærdelig meget. Det afgørende er vel, om vi på disse områder er interesseret i på grundlag af de økonomiske muligheder, der er til stede, at yde en støtte.

Det konservative folkeparti vil meget gerne medvirke til at støtte de unges muligheder for at få en uddannelse og bedre deres vilkår i den tid, hvor de søger en uddannelse. Vi har medvirket til hele lovgivningen om ungdommens uddannelsesfond og vil også gerne på andre områder medvirke til at forbedre forholdene, ikke alene for de egentlige studerende, men også for andre, der søger en uddannelse. Det er ganske klart, når man ser på de studerendes og andre uddannelsessøgendes vilkår, må

[Ninn-Hansen.]

enhver indrømme, at boligsituationen ikke er tilfredsstillende for dem. Den er for dem præget af hele den ulykkelige udvikling, der har været i boligsituationen, af de mange fejltagelser, der er gjort i boligpolitikken. De høje lejer, de må betale for værelserne, og vanskeligheden med at fremskaffe værelser præger forholdene for de unge, der i dag søger en uddannelse.

Hvis man sammenligner med tidligere tider, har vi heller ikke så forfærdelig meget at være stolte af. Jeg tror, at når man tager hensyn til antallet af studerende, antallet af uddannelsessøgende, er det ikke forkert at hævde, at kollegiemulighederne var betydelig bedre på Christian den Fjerdes tid, end de er i dag. Dermed vil jeg ikke påstå, at den højtærede minister bliver en ny Christian den Fjerde ved at fremsætte dette lovforslag; den højtærede minister skal vel yde et og andet også andre steder, for at det kan opnås. Dermed vil jeg ikke ind på en fortsættelse af den militærdiskussion, man havde under den foregående sag på dagsordenen. Men når den højtærede minister herigennem gør et forsøg på også at bringe staten ind gennem støtteforanstaltninger til en forbedring af kollegiemulighederne for de unge, synes jeg, der er noget rigtigt heri.

Vi kan glæde os over, at mange private har forstået, at der var en opgave, at der har været fonde, der har været placeret til anvendelse i kollegiebyggeriet, og i den forbindelse vil jeg i øvrigt gerne spørge den højtærede minister, om det er helt rigtigt, at man indskrænker sig til at yde støtten til selvejende institutioner. Det kan vel bevirke, at fonde og andet, hvis hensigt er, at midlerne skal bruges til boligformål, til kollegieformål, ikke ad den vej kan få en supplerende støtte, og jeg synes i hvert fald det bør overvejes, om man skal indskrænke støttemulighederne til at omfatte dem, der etablerer sig som selvejende institutioner. Vi er jo enige om, at den meget udprægede og stærke private positive islet, der har været i kollegiebyggeri, skal man opretholde og støtte initiativet til.

Forslagets enkeltheder synes jeg egner sig bedre til en udvalgsbehandling end til en forhandling her, hvor vi skal behandle

de principielle spørgsmål. Jeg går ud fra, at selv om den højtærede boligminister er trådt ud af arbejdet med de spørgsmål, der vedrører dette byggeri, må han alligevel interessere sig for hele fordelingen af byggeriet i Danmark også i forbindelse med denne lovgivning, for med boligsituationen, som den er med restriktioner over hele landet, med ikke alene tilbageholdelse, men forbud mod tilladelse til byggeri endda også til dem, der selv kan præstere byggeriet, er det ikke helt ligegyldigt, hvis man giver los andre steder og ikke sørger for at få en rimelig fordeling. Vi ønsker, at der kan være nødvendig arbejdskraft og andre muligheder for at gennemføre et program som forudsat i denne lovgivning, men man kan vel ikke på forhånd favorisere det ene sted fremfor andre steder — sådan går jeg ud fra regeringens indstilling er til hele byggesituationen. Jeg går ud fra, at det ikke er hensigten, og vi må tage disse vanskeligheder i betragtning ved behandlingen af dette lovforslag.

Må jeg så endelig sige til den højtærede undervisningsminister, at nu får vi altså en ny del af den lovgivning her i landet, der skal støtte de unges uddannelse. Nogen helhedsløsning er det jo i hvert fald, synes jeg da, ikke blevet til på dette område og vel heller ikke på andre. Vi havde for nylig, det er vel halvanden måned siden i forbindelse med et fremsat lovforslag, i det høje ting en drøftelse af støtteforanstaltninger, ydelserne i det hele taget, til de unge, der søger en uddannelse. Ved den lejlighed kom vi frem til en principdiskussion, hvorunder jeg synes, der var en glædelig tilskyndelse fra mange sider til at gå lånevejen i stedet for den tilskudsvej, vi hidtil er gået, og jeg havde også indtryk af, at der hos den højtærede minister var forståelse for, at man må give bedre vilkår for de forældre, der selv klarer deres børns uddannelse. Det ville jo være en fordel, hvis vi fik lejlighed til at drøfte disse ting i sammenhæng, for de hører jo sammen.

Det udvalg, der blev nedsat til behandling af det omtalte lovforslag, har kun været indkaldt til sættemøde. Vi har altså ikke endnu haft mulighed for at få et samråd med den højtærede minister. Jeg ved ikke, om det skal være i forbindelse med dette lovforslag eller med det andet lov-

[Ninn-Hansen.]

forslag, vi får denne samlede drøftelse, men mit parti ønsker i hvert fald en forhandling med den højtærede minister for at nå til en samlet løsning af det problem, hvad vi skal yde til de unges uddannelse.

Else-Merete Ross: Under enhver boligdebat i de senere år fremhæves altid de vanskeligheder, ikke mindst de unge har ved at skaffe sig en lejlighed. Der har her været tale om unge, der skal giftes, men samtidig har der også været tale om unge under uddannelse, som havde vanskelighed ved at skaffe sig et enkelt værelse. I den forbindelse er fremhævet de ofte store lejer, der må betales hos private for enkelte værelser med ringe eller ingen udenomsbekvemmeligheder for de unge.

Selv om § 28 i lov om boligbyggeri fra 1958 giver mulighed for statslån eller garanti for lån til bl. a. kollegier for unge, slår støtten ikke til over for det stærkt øgede kollegiebyggeri, der er behov for. De stærkt forøgede tilbud til de unge om uddannelse på snart sagt alle felter er blevet modtaget i en grad, som er i høj grad glædelig, men samtidig har det skabt øgede vanskeligheder med at skaffe dem et sted at bo under uddannelsen. Jeg finder derfor lovforslaget om at støtte tilvejebringelsen af ca. 1.000 boliger årlig til unge meget påkrævet, og vi er glade for, at det er blevet fremsat.

Den højtærede undervisningsminister er selv i tvivl om, hvorvidt 1.000 boliger om året i 10 år er tilstrækkeligt til at dække behovet, men da lovforslaget medfører en fordobling i forhold til de økonomiske støtteligeheder, der hidtil har været til rådighed, har hensynet til den statsfinansielle situation gjort, at den højtærede minister er blevet stående ved de 1.000 boliger om året. Når forholdene bedres, og hvis behovet til den tid er endnu mere presserende, vil det vel være muligt at fremsætte et lovforslag, der supplerer antallet af boliger for de unge studerende.

I en del af vore eksisterende kollegier har det været muligt at leje værelserne ud til turister om sommeren. Jeg synes, det er en god idé at søge det samme gennemført ved det nye kollegiebyggeri. Selv om jeg nok kan begribe, at mange nye hoteller kan være nødvendige, når man ønsker

mange nye turister, har jeg svært ved at forstå, hvordan man på en rationel måde udnytter alle disse hotelværelser uden for turistsæsonen. Lejes kollegiets værelser ud til turister i sommersæsonen, slår man to fluer med ét smæk, selv om jeg godt ved, at det kan give visse ulemper for de studerende at skulle rømme deres værelser i sommersæsonen.

Det tiltaler mig også, at man vil søge dette byggeri billiggjort gennem standardisering og præfabrikation.

Måske er ordet kollegier i den almindelige bevidsthed specielt forbundet med boligforetagender for den akademiske ungdom. Det glæder mig derfor, at ministeren i sin skriftlige fremsættelse udtrykkeligt betoner, at lovforslaget omfatter alle unge under uddannelse; det må være det helt rigtige.

Jeg går ud fra, at kollegierne vil være åbne i lige grad for mandlige og kvindelige studerende.

Jeg skal ikke komme ind på de enkelte paragraffer, da jeg mener, de egner sig bedst til drøftelse i et udvalg, men jeg skal ikke nægte, at det ville have været en lettelse, i hvert fald for mig, hvis vi samtidig med dette lovforslag havde haft det lovforslag, som jeg forstår boligministeren vil fremsætte, om ophævelse af de bestemmelser i loven om boligstøtte, som skal afløses af nærværende lovforslag. I det foreliggende lovforslags bemærkninger til de enkelte paragraffer står flere steder, at hjemmel til det ene eller det andet er overført fra lov om boligbyggeri. Så må man selv klare at finde, hvor det står blandt boliglovens 125 paragraffer.

Mit parti er meget glad for den hjælp til ungdommen, der gives gennem dette lovforslag, og anbefaler dets gennemførelse.

Morten Lange: Jeg vil gerne begynde med at takke den højtærede minister for det lovforslag, der her er blevet fremsat. Det er efter min opfattelse meget glædeligt, at man nu er nået frem til en lovramme for dette vigtige byggeri, som dog kan give et håb om, at nogle af disse problemer vil blive løst inden for en overskuelig fremtid.

I øvrigt må jeg sige, at fra gammel tid har jeg egentlig betragtet kollegier som en nødløsning af de studerendes boligproblemer og de unges boligproblemer i det hele taget.

[Morten Lange.]

Det ville være betydeligt bedre, hvis man havde så stor en boligmasse, at ungdom under uddannelse kunne finde en mere naturlig plads rundt omkring i små lejligheder, og hvad der ellers kunne være tale om. Det er en mulighed, der i bedre boligtider var ganske nærliggende, og som dengang blev udnyttet i stor stil, men den vej er naturligvis i øjeblikket næsten ikke farbar.

Der er imidlertid sket en betydelig forbedring i vores kollegietraditioner, hvilket har bidraget til at skabe det samme klima, som man kunne opnå på den nævnte måde. Vi bør i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag erindre, at vi dog vist er det eneste land i verden, hvor man har en så samfundsmæssig opblanding af unge på kollegier, som der er tale om i de nyere kollegier, vi har fået bygget. Vi har gifte studerende og ugifte studerende — endog af begge køn — boende imellem hinanden, uden at det har været nødvendigt med særlige jerndøre eller andre kostbare foranstaltninger, og det har vist sig, at denne form for kollegieliv formodentlig er endog væsentlig mere effektiv, mere praktisk og samfundsmæssigt langt bedre end de gammeltdags internatkollegier, vi havde tidligere.

Jeg er ikke i tvivl om, at de nye kollegier, den højtærede minister her beder om fuldmagt til at få opført, vil bygge på de samme principper med en opblanding af forskellige grupper af studerende. Jeg anser det især for væsentligt, at gifte studerende kommer ind i billedet. Det giver både arbejdsmæssigt og på mange andre måder en beroligende og rimelig indflydelse på kollegielivet, at der er en sådan opblanding.

Jeg synes også, det er udmærket, når den højtærede minister gør det klart for os, at det er for alle unge under uddannelse, disse kollegier skal bygges. Derved kommer vi yderligere et skridt hen imod, at kollegiet bliver et tværsnit af det samfund, de unge skal ud i, og det vil vi hilse med stor glæde.

Så meget om selve den ramme, som loven fastsætter. Den kan vi give vor tilslutning. Naturligvis må vi se på, om der er værelser nok, om rammen er vid nok og alle den slags detaljer, men det kan kun ske ved, at vi får et omhyggeligt udarbejdet materiale til vor disposition i et udvalg. Jeg skal om

rammen blot sige én ting, som har relation til den højtærede ministers fremsættelse. Det vedrører et problem, som har været nævnt af et par af de ærede ordførere, nemlig hvorvidt man skal sigte efter, at værelserne udlejes som hotelværelser i sommertiden. Jeg har selv været stærkt impliceret i den forretning, det er at udleje kollegieværelser. Jeg kan godt se, at det kan være økonomisk fordelagtigt, men jeg tror ikke, man skal tage alt for store prioriteter i den mulighed. Jeg har den opfattelse, at det på forskellig måde kan være uheldigt for kollegierne, at man lader dem gå i opløsning nogle måneder om sommeren for så at lade de studerende samles igen, når turisterne er fløjet væk. Jeg synes ikke, det er nogen tiltalende idé. Det var en nødløsning på et vist tidspunkt, da man ellers ikke kunne få byggetilladelse; men når man nu vil skabe en ramme, der går videre, tror jeg, det er forkert, hvis man regner med samtidig på denne måde at få nød- og sommerhoteller. Der kan være enkelte tilfælde, hvor det er nødvendigt, men i al almindelighed er det ikke nogen god idé.

Denne lovgivning må imidlertid ses på baggrund af en situation, som der er sagt overordentlig lidt om i dag, men som vi bliver nødt til at dvæle lidt ved, når vi også skal tage tempoet for lovens gennemførelse i betragtning og erindrer, at vi i virkeligheden, hvad angår de unge under uddannelse og deres mulighed for at skaffe sig værelser, står over for en situation, som har alle mulige chancer for at ende i komplet kaos i løbet af et år eller to.

Det er jo kendt, at man i september måned i år var lige ved at tro, at hele værelsesmarkedet for studerende i København ville bryde totalt sammen, således at de studerende simpelt hen ikke kunne få et sted at bo og derfor måtte opgive deres studium. Der er kommet en hel del rapporter efter jul om, at tilbageflytningen i januar, da semestret begyndte igen, stødte på store vanskeligheder, og der er ingen tvivl om, at værelsesituationen er spændt til det alleryderste, ja, er nær bristepunktet.

Jeg er alvorligt bange for, at man med denne rammelov er kommet for sent til at afbøde disse alvorlige konsekvenser. Vi kommer sikkert allerede nu til sommer, og

[Morten Lange.]

i 1964, ud for belastninger, som vil vise, at vi er år bagud med at bygge kollegier. Der er tale om en sådan situation, at jeg tror vi bliver nødt til at spørge den højtærede minister, om han har tænkt på visse nødforanstaltninger, som vil kunne klare det første par år, for det tager vel lidt tid, inden de kollegier, der her foreslås bygget, bliver færdige. Der skal jo skaffes husrum i 1963 og i 1964, og det kommer til at knibe meget alvorligt.

Jeg har længe tænkt på, at folketinget har været alt for tilbageholdende med at finde frem til en lov om værelseudlejning under en eller anden form. Jeg ved, det er overordentlig vanskeligt, hvis man skal løse den slags problemer uden en boligrationering — noget, som selv jeg ikke ønsker at stille forslag om. Men det er et faktum, at værelser er kommet op i en meget høj pris, og da værelser tillige er en mangelvare, kan jeg ikke se rettere, end at den højtærede minister, hvis han virkelig skal kunne få noget ud af den udbygning af de højere læreanstalter, som vi er i gang med, bliver nødt til ganske alvorligt at overveje, om der ikke også på kortere sigt kan gøres noget ved værelsesituationen.

Det er muligt, at universiteterne og de højere læreanstalter skal træde ind i billedet, og det er muligt, at også staten skal træde ind i billedet og gennem organiseret fremleje i større udstrækning eller ved overtagelse af lejemaal prøve på at skaffe ekstra plads. Det er muligt, det er ad den vej, man skal frem. Det er i hvert fald helt uantageligt, hvis adgangsbegrænsning til de højere læreanstalter bliver indført ad bagdøren derved, at de, der kan finde et sted at bo, kan komme til at studere, medens de, der ikke kan få noget sted at bo, må rejse hjem igen. Det er den situation, vi står over for i 1963 og 1964. Jeg anser den for farlig, og jeg håber, den højtærede minister vil tage et initiativ af en eller anden art. Jeg tror, det er nødvendigt, at samfundet og lovgivningsmagten griber direkte ind — om

ikke af andre årsager, så fordi de stadig stigende lejer for de værelser, de unge skal have, i høj grad gør den økonomiske baggrund for ungdommens uddannelsesfond uholdbar.

Jeg har før fremsat forslag om revision af de alt for lave satser i ungdommens uddannelsesfond og skal ved denne lejlighed blot gøre opmærksom på, at de problemer, der søges løst gennem den foreliggende lovgivning, indtil denne begynder at virke, vil blive vanskeligere og vanskeligere. Vi står over for en situation, der er helt anderledes, end da vi for et par år siden vedtog loven om ungdommens uddannelsesfond, og jeg mener, at vi i rækken af nødforanstaltninger også må se et initiativ på dette område.

Jeg kan som nævnt tilsige lovforslaget mit partis overordentlig velvillige støtte, samtidig med at jeg udtaler håbet om en grundig og fremgangsrig udvalgsbehandling.

Bækgaard: Såfremt dette lovforslag vedtages, er det en helt ny status, kollegiebyggeriet for unge under uddannelse får, idet undervisningsministeriet overtager denne form for byggeri fra boligministeriet. Det finder vi i mit parti fornødt ud fra følgende synspunkter: for det første kollegiernes tilhørsforhold til læreanstalterne, for det andet huslejens størrelse og ungdommens økonomiske uddannelsesmuligheder, og for det tredje nødvendigheden af sammenhæng mellem de studerendes antal og kollegiebehovet.

Hvad det første angår, er der i forslagets § 5 hjemmel til, at bestående bygninger i nærheden af en læreanstalt kan komme ind under loven, og det er måske en af de ting, som får størst betydning i retning af at opnå det, der er hensigten med denne lovgivning, nemlig tilvejebringelsen af 1.000 boliger pr. år i de næste 10 år. For det kan vist blive særdeles vanskeligt — for ikke at sige umuligt — at finde ubebyggede grunde i læreanstaltnernes nærhed, og det er mit indtryk, at det mange steder vil

[Bækgaard.]

være forholdsvis overkommeligt at lave nogle af de bestående bygninger om til kollegier.

For det andet lægger vi inden for de uafhængige stor vægt på den økonomiske side af ungdommens uddannelse. Vi har, når loven om ungdommens uddannelsesfond har været til debat i det høje ting, hele tiden efterlyst en låneordning i stedet for legater og tilskud, idet unge i det frie erhverv som følge af denne lovgivning i høj grad er blevet forfordelt fra statens side. Skal der nu herefter stilles billige boliger til rådighed for de studerende, vil dette forhold blive endnu mere skævt, og derfor foreslår vi, at de økonomiske fordele, som unge får i form af billige boliger efter denne lovgivning, bliver taget i betragtning ved fordelingen af ungdommens uddannelsesfonds midler.

For det tredje finder vi det naturligt, at det er undervisningsministeriet, der helt kontrollerer kollegiebyggeriet, for man kan vel ikke gå ud fra, at så og så mange procent af de studerende ønsker kollegieophold. De unge er forskellige, heldigvis, og de vil fortsat komme fra forskellige miljøer, selv om velfærdsstaten stiler efter ensretning og middelmådighed, og derfor vil der fortsat være unge studerende, som selv ønsker at løse deres boligproblem i studietiden.

Hvad angår de i lovforslagets bemærkninger fremsatte økonomiske betragtninger, vil jeg ligesom foregående ærede ordførere mene, at spørgsmålene om rente- og afdragsfrie lån, lånenes løbetid, lejestørrelse, tilsyn m. m. kræver en indgående vurdering. Det må efter min mening være det kommende udvalgs opgave at undersøge disse ting nøje, således at der ved anden behandling kan blive lejlighed til en nærmere drøftelse af disse spørgsmål. Jeg vil dog sige, at når vi tager den høje rente, vi har her i landet, i betragtning, er mit parti betænkeligt ved lån, som er helt rentefrie.

Må jeg til slut sige, at de uafhængige har den allerstørste interesse for de unges uddannelsesmuligheder, men vi mener, at de betragtninger, som jeg her har givet udtryk for, bør indgå i det kommende udvalgs overvejelser. Endelig vil jeg fremhæve som de uafhængiges opfattelse, at bygning af boliger, såvel til familier som til enlige, må have en absolut førsteprioritet

fremfor kollegiebyggeri til unge studerende, som dog har noget lettere ved at skaffe sig værelser i de forholdsvis få år, de har brug derfor.

Undervisningsministeren (Helweg Petersen): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere for den tilslutning, de principielt har givet til det foreliggende lovforslag. Flere af de ærede ordførere pegede på, at der var spørgsmål, som man nødvendigvis må se nærmere på i udvalget, og som ikke egner sig til drøftelse her ved første behandling. Jeg skal være rede til at søge fremskaffet alle de oplysninger, som udvalget måtte ønske.

Det ærede medlem hr. Albertsen var inde på spørgsmålet om adgangen til at få støtte efter det foreliggende lovforslag. Deroverfor vil jeg gerne understrege, hvad også fremgår af lovforslaget og af fremsættelsen, at det er tanken, at alle grupper af unge, som er under uddannelse, kan komme ind under lovens bestemmelser. Det er netop ikke meningen, at der skal sondres mellem dem, der er i den akademiske uddannelseslinje, og de andre ungdomsgrupper.

Det ærede medlem var også inde på spørgsmålet om beskatning. Her er forholdet jo det, at der for øjeblikket gives fritagelse, for så vidt angår bygningsskatter, og derudover kan der efter ansøgning gives fritagelse for grundskyld. Det giver en mængde administration, og nu foreslås det altså i lovforslagets § 10, at kollegiebyggeri efter denne lov fritages for grundskyld.

Det ærede medlem hr. Dalsgaard var inde på byggeriets karakter og advarede imod, at der blev gennemført luksusbyggeri. Det er jeg enig med det ærede medlem i. Det er meningen, at der skal etableres et byggeri, som åbner mulighed for, at de jævne lag af de studerende kan udnytte lovens bestemmelser. Det er helt klart. Men når vi taler om kollegiebyggeriets standard, må vi på den anden side også være klar over, at den standard, der tilrettelægges, gerne skulle kunne stå for kritik i en længere årrække.

Det ærede medlem sagde, at det var en bemyndigelseslov. Det kan man jo godt sige; men det er da en lovgivning, hvori der er ganske bestemte rammer, inden for hvilke der må opereres.

Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen var

[Undervisningsministeren.]

inde på spørgsmålet om fonde i forhold til selvejende institutioner. Det spørgsmål kan vi drøfte i udvalget. Jeg tror, det ærede medlem her har peget på et problem, som det er relevant at se på.

Det ærede medlem talte også om forholdet til boligministeriet. Dertil kan jeg sige, at der vil blive et nært samarbejde mellem boligministeriet og undervisningsministeriet, og det er klart, at man må se på det byggeri, der iværksættes efter denne lovgivning, i forbindelse med den almindelige bygge- og anlægsvirksomhed.

Diskussionen om ungdommens uddannelsesfond skal vi jo ikke genoptage ved denne lejlighed. Jeg sagde under debatten derom, at ministeriet i de kommende måneder vil undersøge de problemer, der knytter sig til fordelingen af uddannelsesfondets midler. Jeg har intet imod, at vi tager en samlet drøftelse af problemerne på baggrund af det lovforslag, der nu er fremsat.

Det ærede medlem hr. Morten Lange var inde på spørgsmålet hoteldrift. Det bør være en mulighed, men ikke en forpligtelse. Vi kan sikkert i udvalget se på dette spørgsmål, som jo har en ganske stor betydning.

Det ærede medlem hr. Morten Lange kom ind på betragtninger over den nødsituation, vi var i sidste efterår. Jeg vil gerne give det ærede medlem medhold i, at situationen var alvorlig. Det er rigtigt, at vi sidste efterår måtte gennemleve nogle nervepirrende dage. Sådan følte vi det i hvert fald i undervisningsministeriet, når vi læste om den skrigende mangel på værelsesmuligheder. Jeg kan godt sige, at vi netop i de dage besluttede at indkalde til en drøftelse, hvori borgmestrene fra hovedstadsområdet og repræsentanter fra de højere læreanstalter og studenterorganisationerne skulle deltage. Nu klaredes situationen, og det møde, vi havde indkaldt til, blev udsat. Det fandt sted for et halvt års tid siden, og vi drøftede spørgsmålet om grunde. Men vi vil i undervisningsministeriet følge udviklingen, og jeg vil da gerne tage initiativ til, at vi ad frivillighedens vej søger at hjælpe de unge igennem, indtil kollegiebyggeriet for alvor kan tage fart.

Jeg takker de ærede ordførere for den tilslutning, der principielt er givet til dette meget vigtige lovforslag.

Albertsen: Jeg har blot to korte bemærkninger. Den ene er til det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, der af mine udtalelser om kulturoffensiven drog den konklusion, at jeg var tilfreds med det, der overhovedet skete på disse områder. Jeg var ikke klar over, at ordet offensiv kan opfattes som et udtryk for tilfredshed i dybeste forstand; det har jeg aldrig lagt i dette ord, og jeg har aldrig været udsat for, at det er blevet opfattet på den måde. Jeg mener, at offensiv udtrykker, at der sker en fremgang, og at man får visse resultater; om de er tilfredsstillende, er noget ganske andet.

Hvad angår det ærede medlem hr. Dalsgaards bemærkninger, som den højtærede minister kom ind på, om standarden af dette byggeri vil jeg gerne understrege — og jeg har igennem nogen tid haft mulighed for at se nogle af disse kollegier — at al den erfaring, man har på disse områder, i høj grad viser, at dette at bygge kvalitet, at bygge en tilfredsstillende standard, i længden viser sig at være langt den bedste økonomi. Enhver besparelse på disse felter er dårlig økonomi og kan derfor ikke anbefales og slet ikke her, hvor der er tale om offentlige midler; vi må alle være interesserede i, at det, der bygges for dem, holder ikke alene i dag, men også fremover.

Hvad angår hoteldrift, tror jeg, man i høj grad skal bemærke sig min udtalelse om, at den form for kollegier, vi her drøfter, er noget helt andet end de rene studenterkollegier og derfor giver andre og i dette tilfælde afsvækkede muligheder for udnyttelse til hoteldrift.

Spørgsmålet samlingslokaler forstod jeg den højtærede minister mente egnede sig bedre til drøftelser i udvalget. Jeg glæder mig til denne drøftelse.

Dalsgaard: Det, der kalder mig frem, er det ærede medlem hr. Albertsens bemærkning, som omtrent lød sådan, hvis jeg har fået det refereret rigtigt, at enhver besparelse er dårlig økonomi, en bemærkning, der blev fremsat i forbindelse med omtalen af den standard, der skal sættes for kollegieværelser. Jeg tror i og for sig ikke, der er den store uoverensstemmelse mellem os, som det ærede medlem søger at give udtryk for, idet jeg vel har sagt, at det efter min opfattelse er vigtigt, at man får

[Dalsgaard.]

tilrettelagt en rimelig standard — og det synspunkt må jeg fastholde — men at det også er min opfattelse, at man må kunne enes om en rimelig form. Jeg har i øvrigt den absolutte tro, at det vil være det heldigste, når man skal fastsætte standarden, at man vel tager hensyn til, at den skal holde også i tiden fremover, men at der alligevel også må være en kant.

(Kort bemærkning).

Albertsen: Det ærede medlem hr. Dalsgaard misforstod min udtalelse. Jeg har sagt, at enhver urimelig besparelse vil vise sig at være dårlig økonomi. Det er noget helt andet end det, det ærede medlem lægger i mine bemærkninger. Jeg har intet imod at spare, men det skal blot være en forstandig sparsen, og det var det, jeg udtalte.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Albertsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om udførsel af kartofler har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 26. marts kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om lærlingeforhold.

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om tillæg til lov om uddannelse og ombygning af rigshospitalet.

3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om støtte til tilvejebringelse af kollegier for unge under uddannelse.

4) *Anden behandling af:*

Forslag til normeringslov for finansåret 1963-64.

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

6) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om bispeembeders besættelse og om adgang til stiftsbåndsløsning.

7) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg.

8) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om børne- og ungdomsforsorg. (Om udskydelse af revision).

9) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov for Færøerne om tvungen tuberkuloseundersøgelse af fiskerskibes mandskab.

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om udøvelse af erhverv i Grønland.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 15¹⁵.

82. møde.

Tirsdag den 26. marts kl. 14.

Formanden: Medlem af folketinget Haunstrup Clemmensen har meddelt mig, at han ønsker til boligministeren at stille følgende spørgsmål:

„Er ministeren rede til at sikre beboerne i de sociale boligselskaber større indflydelse på ejendommenes administration?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Medlem af folketinget Morten Lange har meddelt mig, at han ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Anser ministeren det for rimeligt, at der ved embedsbesættelse i folkeskolen diskrimineres mod en ansøger, der ikke er medlem af folkekirken?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Medlem af folketinget Johan Nielsen har meddelt mig, at han ønsker til forsvarsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Får den danske stat betaling for de loranstationer og den radarstation, som NATO har bygget på Færøerne?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Medlem af folketinget Rosing har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for Grønland at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren overveje en ændring i den grønlandske valglov, således at grønlandske medlemmer af folketinget fremtidig inden for grundlovens 4 års frist kan bevare deres mandater, til valg er afholdt i Grønland?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid, efter spørgetiden i morgen onsdag.

I skrivelse af 24. d. m. anmoder medlem for Københavns amtskreds, fuldmægtig Bjørn Krogh om, at der på grund af sygdom

må blive tilstået ham orlov fra den 26. d. m. og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Med skrivelse af 14. d. m. fremsender socialministeren beretning om den 46. internationale arbejdskonference, der blev afholdt i Genève i 1962. Beretningen, hvoraf eksemplarer er omdelt, vil blive optaget i Folketingstidende, tillæg B.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om lærlinge forhold.

Valgt blev: *K. Axel Nielsen, Dupont, Andreas Hansen, Lysholt Hansen, Lund Jensen, Peter Jørgensen, Johan Nielsen, Robert Sørensen, Aage Fogh, N. Chr. Christensen, Henry Christensen, P. E. Eriksen, Anker Lau, Adolph Sørensen, Jørgen Jensen, Ninn-Hansen og Vivike.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om tillæg til lov om udvidelse og ombygning af rigshospitalet.

Valgt blev: *Kaj Andresen, Dupont, Ditlevsen, Andreas Hansen, Hougaard, Lykke Jørgensen, Kolbjørn, Astrid Skjoldbo, Kirkegaard, Thisted Knudsen, Alfred Bøgh, Henry Christensen, P. E. Eriksen, Gottschalck-Hansen, Asger Jensen, Clara Munck og Skræppenborg-Nielsen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om støtte til tilvejebringelse af kollegier for unge under uddannelse.

Valgt blev: *Albertsen, Peter Jørgensen, Kolbjørn, Niels Matthiasen, Niels Mørk, Axel Ivan Pedersen, Henning Rasmussen, Søgaard, Else-Merete Ross, Dalsgaard, Damsgaard, Holger Hansen, Finn Poulsen, Ninn-Hansen, Haunstrup Clemmensen, Clara Munck og Morten Lange.*